

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/135/2023
Identifikačné číslo spisu:	8619200932
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8619200932.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne I. K., rodenej D., narodenej XX. Q. XXXX, Y., G. N. XX/XXXX, zastúpenej advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Nám. SNP 7, proti žalovanej Orange Slovensko, a.s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., Bratislava, Vajnorská 21A, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, vedenom pôvodne na Okresnom súde Svidník, aktuálne na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. SK - 6C/18/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/29/2022 z 27. októbra 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/29/2022 z 27. októbra 2022 vo výroku I. v časti o trovách konania a vo výroku III. z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 6C/18/2019-171 z 21. septembra 2021 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) prvým výrokom zamietol námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník uplatnenú žalovanou, druhým výrokom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 3 300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, tretím výrokom vo zvyšku žalobu zamietol a štvrtým výrokom žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 52 ods. 1, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1, § 3 ods. 3, § 4 ods. 1, 2, 3, § 5 ods. 1, § 6 ods. 2 písm. h), § 8 ods. 1, 2, 9, 10, § 9 ods. 1, § 17 ods. 1, § 19 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinného do 24. mája 2018, § 56 ods. 3 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov účinného do 31. januára 2022, § 4 ods. 2 písm. u) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, § 13, § 19 písm. d), § 36 ods. 1, § 41, § 42, § 60, § 193, § 255 ods. 1, § 262

ods. 2, § 290 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), čl. 10 ods. 2, 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 16 ods. 1, 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, čl. 8 ods. 1, 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 19 ods. 2, 3, čl. 22 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

3. Súd prvej inštancie v prvom rade ustálil, že spor medzi stranami je spotrebiteľským sporom, v ktorom sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť jej sumu 5 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy vo forme finančného zadost'učinenia za neoprávnený zásah do svojho súkromného života.

4. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru o vzniku občianskoprávnej zodpovednosti žalovanej pri nedbanlivostnom narábaní s osobnými údajmi žalobkyne, kedy dokumentácia s jej osobnými údajmi ako aj osobnými údajmi ďalších osôb bola uložená do neuzamknutého skladu na papierový odpad. Za hrubú nedbanlivosť žalovanej okresný súd považoval konanie žalovanej pri zmene obchodného zástupcu v značkovej predajni žalovanej v Stropkove v roku 2014, kedy žalovaná nepreukázala odovzdanie týchto dokumentov novému obchodnému zástupcovi. Okresný súd mal preto za preukázaný zásah do súkromia žalobkyne pri protiprávnom spracovaní jej osobných údajov, pretože došlo k sprístupneniu osobných údajov žalobkyne v kombinácii: meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, a to neobmedzenému počtu neoprávnených osôb.

5. K priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch okresný súd v rámci voľnej úvahy prihliadal na vzájomné vzťahy v konaní uvedených argumentov aj na význam chráneného záujmu, špecifiká zásahu do práv žalobkyne a veľkého množstva ďalších dotknutých osôb a v snahe spravodlivo vyvážiť satisfakčnú aj preventívno-sankčnú funkciu relutárnej náhrady určil sumu 3 300 eur pre žalobkyňu ako sumu primeranú. Vo zvyšku návrh zamietol.

6. Náhradu trov konania okresný súd určil podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, a to napriek zamietnutiu žaloby vo zvyšku, pretože výška náhrady nemajetkovej ujmy záležala od úvahy súdu.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

7. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 5Co/29/2022 z 27. októbra 2022 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým prvým výrokom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., a to v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku IV. o trovách konania, druhým výrokom zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšku výroku II. tak, že v prevyšujúcej vyhovujúcej časti žalobu zamietol a tretím výrokom žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

8. V odôvodnení konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, okrem otázky primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy, preto odvolanie žalovanej považoval za čiastočne dôvodné.

9. Odvolací súd konštatoval, že konanie žalovanej zakladalo nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že udalosť úniku dokladov s osobnými údajmi, ktorá zakladala nárok, nastala v súvislosti s osobnými dátami, t. j. osobnými právami žalobkyne, čo ani sporné nebolo. V danom prípade existoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, pretože došlo k vystaveniu osobných údajov žalobkyne nepovoleným osobám, išlo o neoprávnený zásah do jej práv na ochranu osobnosti. V tejto otázke považoval názor súdu prvej inštancie za správny.

10. V otázke výšky priznanej náhrady súdom prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že ju nemožno považovať za zodpovedajúcu okolnostiam a princípu proporcionality. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017, nebola ustálená, a ani činnosť žalovanej nevykazovala znaky vysokej intenzity. Pri určení výšky bolo podľa odvolacieho súdu potrebné vychádzať z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa priznávajú pozostalým po osobách usmrtených pri dopravných nehodách, či zo zákonnej právnej úpravy, ktorá upravuje nároky poškodených z trestných činov.

11. Miera zásahu do osobnostných práv v tomto prípade bola nepomerne nižšia v porovnaní s obeťami trestných činov, podľa názoru odvolacieho súdu možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov (10 % z 4 350 eur). Túto sumu bolo potrebné ponížiť o 50 % z dôvodu, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, došlo len k potencionalnej možnosti ich ohrozenia. Ďalšie zníženie sumy o 50 % vzhľadom odvolací súd v skutočnosti, že v konaní neboli zistené dôvody ako škandalizácia žalobkyne opakovane či zvyšovanie intenzity konania, alebo úmyselné konanie žalovanej. Výslednú sumu vo výške 110 eur odvolací súd priznal žalobkyni ako náhradu nemajetkovej ujmy.

12. Odvolací súd sa stotožnil s priznanou náhradou trov konania pred súdom prvej inštancie, nezistil dôvody pre aplikáciu § 257 CSP.

13. Nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 CSP. S poukazom na judikatúru súdov Slovenskej republiky uviedol, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu a procesne neúspešnú žalobkyňu nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Preto bolo potrebné rozlišovať čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné považoval rozhodnutie, že do žalobkyninho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobkyňu považoval za plne procesne úspešnú, keďže mala úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu.

Dovolanie

14. Proti výroku I. a III. rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu v časti výroku I., ktorým potvrdil výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie a vo výroku III. o nároku žalobkyne na náhradu trov odvolacieho konania zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

15. V dovolaní žalovaná uviedla, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej relevantnou argumentáciou, ale časť z nej odignoroval, a to v tak zásadnom rozsahu, že takýmto nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu jej práv na spravodlivý súdny proces.

16. Odvolací súd sa podľa dovolateľky žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou žalovanej, podľa ktorej aj keď rozhodnutie o výške plnenia - peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy závisí finálne od úvahy súdu, musí aj žalobkyňa niesť nejakú zodpovednosť za výsledok sporu v prípadoch uplatňovania neprimeraných a premrštených nárokov.

17. Dovolateľka odvolaciemu súdu vytýkala, že z jeho rozhodnutia nie je zrejmá odpoveď na otázku, či žalobkyni vôbec vznikol nárok na náhradu trov konania za situácie, kedy síce bola úspešná čo do právneho základu žalovaného nároku (súdmi bolo rozhodnuté, že do žalobkyninho práva bolo zasiahnuté), ale bola jej priznaná neporovnateľne nižšia suma, ako žiadala (žalobkyňa uplatnila žalobou sumu 5 000 eur, rozhodnutím jej bola priznaná suma 110 eur, čo je suma 45 násobne nižšia). V tejto otázke v dovolaní žalovaná poukázala na odbornú literatúru, ako aj súdne rozhodnutia, avšak odvolací súd ich nezohľadnil a k uvedenej otázke sa nevyjadril. Podľa dovolateľky mal odvolací súd pri

rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania zohľadniť nielen skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná čo do právneho nároku, ale pri úspešnosti strany mal zohľadniť a porovnať výšku náhrady, ktorá bola žalobou nárokováná a súdom určená.

18. Dovolateľka poukázala na časť odvolania, v ktorom požiadala odvolací súd, aby v prípade, ak dôjde k záveru, že žalobkyni vznikol proti žalovanej nárok na náhradu trov konania, uplatnil pri určovaní trov konania moderačné právo podľa § 257 CSP. Dôvody osobitného zreteľa vzhľadla v skutočnosti, že na súde sa vedie veľký počet skutkovo a právne identických sporov, v ktorých sa opakujú obsahové aj formálne úkony, ktoré vyžadujú len formálne zmeny (meno, priezvisko, dátum narodenia žalobcu, spisová značka a dátum podania). Ďalšou skutočnosťou osobitného zreteľa bolo to, že žalobkyňou požadovaná a uplatnená suma 5 000 eur bola neprimeraná a neadekvátne, v rozpore s dobrými mravmi a zásadou slušnosti. Odvolací súd sa touto argumentáciou žalovanej nezaoberal a v rozhodnutí odvolacieho súdu absentuje akékoľvek odôvodnenie, prečo na ňu neprihliadol a prečo ju odvolací súd považoval za nesprávnú.

19. K dovolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla dovolanie odmietnuť a zaviazat žalovanú k plnej náhrade trov dovolacieho konania. Dovolanie považovala za neprípustné z dôvodu, že výroky o trovách nie sú považované za rozhodnutie vo veci samej a nie sú ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Nebola preto naplnená zákonná podmienka podľa § 420 CSP. Dovolanie považovala za nedôvodné, pretože bolo argumentačne nesprávne. V konaní o ochrane osobnosti pre rozhodnutie súdu o náhrade trov nie je rozhodujúca výška požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, ale konštatovanie súdu o tom, že do osobnostných práv žalobcu bolo zasiahnuté. Podľa žalobkyne odvolací súd správne neaplikoval § 257 CSP, pretože žalovaná bola zo strany viacerých bezpečnostným incidentom dotknutých osôb vyzývaná na mimosúdne riešenie sporu, avšak ani v jednom prípade ho neakceptovala z dôvodu, že základ nároku dotknutých osôb od začiatku popierala.

Posúdenie veci dovolacím súdom

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je dôvodné.

21. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým.

22. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

23. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene

uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

24. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

25. V danom prípade z dovolania žalovanej vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f) CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

26. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Dovolací súd v prvom rade skúmal, či rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti je rozhodnutím vo veci samej, prípadne konečným rozhodnutím, keďže iba takáto povaha rozhodnutia umožňuje dovolaciemu súdu preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

28. Ustanovenie § 420 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zakotvuje prípustnosť dovolania alternatívne buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcemu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o materii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Aj rozhodnutie vo veci samej (t. j. meritórne rozhodnutie) je svojou podstatou a svojimi dôsledkami rozhodnutím, ktorým sa konanie o predmete sporu končí, avšak pre účely posudzovania prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP takéto rozhodnutie nemožno zaradiť do skupiny rozhodnutí „ktorým sa konanie končí“, pretože pre tento účel je už zaradené do skupiny rozhodnutí „vo veci samej“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvostupňového súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené.

29. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorému je prípustné odvolanie, a ktoré je tak v danej ním riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej

republiky sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018, in č. 74/2018 Zbierky nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky).

30. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval dovolací súd vo viacerých svojich rozhodnutiach (8Cdo/266/2019, 8Cdo/111/2019, 4Cdo/70/2020, 4Cdo/155/2020, 4Cdo/69/2022, 2Cdo/89/2020 a iné).

31. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade prípustnosť podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je daná.

32. Dovolaateľka v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP odvolaciemu súdu vytýkala nedostatočné odôvodnenie priznaného nároku na náhradu trov konania, ako aj nevysporiadanie sa s odvolacou argumentáciou žalovanej v otázke náhrady trov konania.

33. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

34. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia 5 000 eur ako náhrady nemajetkovej ujmy, pričom rozsudkom súdu prvej inštancie jej bola priznaná náhrada vo výške 3 300 eur a vo zvyšku bola žaloba zamietnutá a žalobkyni bola priznaná plná náhrada trov konania. Odvolací súd na základe odvolania žalovanej dospel k záveru, že výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná súdom prvej inštancie nebola primeraná, preto náhradu nemajetkovej ujmy priznal vo výške 110 eur, vo zvyšku žalobu zamietol. Vo vzťahu k trovám konania výrok súdu prvej inštancie o trovách konania potvrdil a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

35. Výrok o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie odvolací súd zdôvodnil v bode 36. svojho rozsudku odkazom na § 396 ods. 1, 2 a § 255 CSP uvedúc, že žalobkyňa mala plný úspech v konaní, pretože bolo rozhodnuté, že do jej práva bolo zasiahnuté, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu.

36. Dovolanie žalovanej za takejto situácie je procesne prípustné [§ 420 písm. f) CSP], ale tiež dôvodné (§ 431 CSP), lebo v ňom opodstatnene namietala, že súd (odvolací) jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby ako strana uskutočňovala jej patriace procesné práva v miere porušujúcej jej právo na spravodlivý proces. V odôvodnení rozsudku odvolací súd nereflektuje a nedáva odpoveď na argumentáciu žalovanej o tom, že aj žalobkyňa má niešť zodpovednosť za výsledok sporu v prípade uplatňovania neprimeraných nárokov. Odvolací súd neodpovedal na argumentáciu žalovanej o tom, že žalobkyňa bola v spore len čiastočne úspešná (z uplatňovanej sumy 5 000 eur jej bolo priznaných iba 110 eur), ale napriek tomu jej súd priznal trovy konania v plnej výške. K odvolaciemu návrhu žalovanej na aplikáciu § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania odvolací súd iba uviedol, že z obsahu spisu nebol zistený dôvod pre použitie uvedeného ustanovenia zákona, čo nemožno vzhľadom na viaceré argumenty žalovanej prednesené v odvolaní považovať za dostatočné. Odvolací súd neuviedol žiadnu špecifickú odpoveď, jednotlivými tvrdeniami žalovanej sa nezaoberal, resp. neuviedol, prečo svoje moderačné právo podľa § 257 CSP neuplatnil. V prejednávanej veci nezaujal k relevantným odvolacím námietkam žalovanej ohľadom náhrady trov konania žiadne konkrétne stanovisko. Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vadou podľa § 420 písm. f) CSP bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v

napadnutom výroku o trovách prvoinštančného konania ako aj v súvisiacom výroku o trovách odvolacieho konania zrušiť poukazujúc zároveň na obdobné veci, o ktorých už dovolací súd rozhodoval, napr. sp. zn. 9Cdo/71/2023, 5Cdo/158/2023, 4Cdo/89/2024.

37. V posudzovanom spore dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho treba považovať za nepreskúmateľné.

38. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti a v súvisiacom výroku a vec mu v uvedenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

39. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

40. Uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.